

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

**cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și
funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat**

În temeiul art.78 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, cu modificările ulterioare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.223-230, art.519), art.7 lit. e) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern, cu modificările ulterioare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.252, art.412), art.14 alin.(1) și (5) și art.15 alin.(1) din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, cu modificările ulterioare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.160-164, art.537), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

- 1) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat din subordinea Ministerului Finanțelor, conform anexei nr.1;
- 2) Structura și organigrama, conform anexei nr.2 și anexei nr.3;
- 3) Modificările ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului, conform anexei nr. 4.

2. Inspecția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor se reorganizează prin transformare în Inspectoratul Control Financiar de Stat din subordinea Ministerului Finanțelor.

3. Inspectoratul Control Financiar de Stat din subordinea Ministerului Finanțelor este succesorul de drepturi și obligații a Inspecției Financiare din subordinea Ministerului Finanțelor. Transmiterea patrimoniului persoanei juridice reorganizate prin transformare se va efectua conform prevederilor Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.901/2015.

4. Se stabilește efectivul-limită de personal pentru Inspectoratul Control Financiar de Stat din subordinea Ministerului Finanțelor în număr de 119 unități, cu un fond anual de retribuire a muncii conform legislației în vigoare.

5. Disponibilizarea personalului Inspecției Financiare se va efectua în conformitate cu Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și cu legislația muncii, în cazul imposibilității încadrării în

cadrul Inspectoratului Control Financiar de Stat sau transferării în cadrul altei autorități publice.

6. Cheltuielile de disponibilizare se vor efectua din contul și în limita bugetului Inspecției Financiare.

7. Se abrogă Hotărârea Guvernului privind organizarea activității de inspectare financiară nr.1026 din 02.11.2010.

8. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Finanțelor.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Veronica SIREȚEANU

REGULAMENT

privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul Regulament stabilește statutul juridic, misiunea, funcțiile de bază, atribuțiile și drepturile Inspectoratului Control Financiar de Stat (în continuare – Inspectorat), locul în structura administrației publice, precum și modul de organizare a activității acestuia.

2. Inspectoratul se organizează și funcționează ca autoritate administrativă din subordinea Ministerului Finanțelor, specializată în supraveghere bugetară și inspectare financiară, și dispune de autonomie decizională în chestiunile ce țin de realizarea propriei misiuni.

3. Inspectoratul are statut de persoană juridică de drept public, dispune de denumire, de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova, de conturi trezoreriale, de formular cu antet, precum și de alte atribute specifice autorităților publice, stabilite în legislație.

4. Sediul Inspectoratului se află în municipiul Chișinău.

5. Inspectoratul își exercită funcțiile pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

6. Inspectoratul activează în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, decretele Președintelui Republicii Moldova, legile, hotărârile Parlamentului și Guvernului, alte acte normative, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

II. MISIUNEA, FUNCȚIILE DE BAZĂ, ATRIBUȚIILE ȘI DREPTURILE INSPECTORATULUI

7. Misiunea Inspectoratului constă în asigurarea eficienței finanțelor publice prin exercitarea, conform principiilor fundamentale, a supravegherii și controlului bugetar asupra proceselor de gestionare a resurselor bugetului public național și patrimoniului public.

8. În activitatea sa Inspectoratul se conduce de următoarele principii fundamentale:

a) legalitate;

b) independența;

- c) obiectivitate;
- d) profesionalism;
- e) integritate;
- f) confidențialitate;
- g) transparență;
- h) imparțialitate.

9. Inspectoratul efectuează supravegherea bugetară și inspectări financiare.

10. Supravegherea bugetară reprezintă un complex de activități de analiză, cercetare, explicare, observare, statistică și prognoză, cu scopul de a obține informații utile pentru creșterea eficienței și performanței finanțelor publice pe dimensiunea de planificare, gestionare și executare a bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și bugetelor locale. În partea ce ține de bugetele locale supravegherea bugetară se limitează la cheltuielile a căror finanțare se realizează de la bugetul de stat.

11. Supravegherea bugetară se inițiază pe programe de cheltuieli bugetare și poate să cuprindă una sau mai multe autorități/instituții bugetare în competența cărora se regăsesc aceste programe.

12. Supravegherea bugetară se finalizează cu întocmirea unui raport care va conține concluzii și recomandări privind creșterea eficienței și performanței finanțelor publice ce vor fi luate în considerare în procesul de planificare bugetară.

13. Inspectarea financiară reprezintă o acțiune de control ex-post, în baza principiilor transparenței și legalității, care constată dacă activitatea economico-financiară, operațiunile și tranzacțiile sunt efectuate în conformitate cu actele normative.

14. În vederea realizării misiunii sale, Inspectoratul exercită următoarele funcții:

a) supravegherea bugetară asupra procesului de planificare, gestionare și executare a mijloacelor bugetului public național ale autorităților/instituțiilor bugetare, în vederea eficientizării utilizării resurselor bugetare;

b) inspectarea financiară a operațiunilor și a tranzacțiilor economico-financiare privind gestionarea și utilizarea mijloacelor financiare publice, administrarea patrimoniului public și utilizarea surselor financiare obținute din bugetul public național, în vederea stabilirii corespunderii acestora cu prevederile actelor normative în vigoare;

c) constatarea prejudiciilor / iregularităților la entitățile supuse inspectării financiare, pe aspectele prevăzute în prezentul Regulament;

d) exercitarea funcției de controlor național al fondurilor europene;

e) exercitarea funcției de coordonare antifraudă.

15. În scopul realizării misiunii și exercitării funcțiilor sale Inspectoratul exercită următoarele atribuții:

- a) evaluează modul de implementare a politicilor publice finanțate din resursele bugetare;
- b) realizează supravegherea a proceselor de executare a cheltuielilor publice, inclusiv din perspectiva îndeplinirii indicatorilor de performanță, stabilite la etapa de planificare bugetară;
- c) elaborează, în baza analizei și aprecierii gradului de risc, programul activităților de inspectare financiară, care se coordonează și se aprobă de către ministrul finanțelor;
- d) emite autorizații privind inițierea inspectărilor financiare, care se consideră acte preparatorii la activitatea administrativă inițiată;
- e) efectuează inspectări financiare tematice privind gestionarea și utilizarea mijloacelor financiare publice, administrarea patrimoniului public, raportarea datoriei sectorului public de către entitățile implicate, privind corectitudinea calculării profitului net al întreprinderilor de stat/municipale și al societăților comerciale în al căror capital social statul deține o cotă-parte de cel puțin 25 la sută, precum și a dividendelor și a defalcărilor la buget a unei părți a profitului net al acestora;
- f) efectuează inspectări financiare tematice, la alte entități, indiferent de forma de proprietate și genul de activitate, care au realizat raporturi economico-financiare cu entitățile supuse inspectării, precum și la antreprenori și subantreprenori care au prestat servicii/lucrări și/sau au livrat mărfuri pentru acestea;
- g) efectuează inspectări financiare tematice privind corectitudinea utilizării fondurilor externe, mijloacelor recreditate din împrumuturile de stat interne și/sau externe, împrumuturilor interne și externe acordate sub garanția statului, a granturilor și donațiilor oferite de donatorii interni și externi, de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din utilizarea neregulamentară a acestor fonduri, inclusiv la solicitarea autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor respective;
- h) organizează, după necesitate, inspectări repetate și suplimentare, inclusiv în cazurile de dezacorduri înaintate de către entitățile supuse inspectării financiare;
- i) înaintează conducerii entităților inspectate recomandări pertinente menite să elimine iregularitățile constatate;
- j) înaintează prescripții executorii în baza rapoartelor de inspectare financiară, care obligă entitatea inspectată de a lichida iregularitățile constatate și a informa Inspectoratul;
- k) aplică sancțiuni pecuniare în cazul iregularităților stabilite în cadrul inspectărilor financiare;

- l) colaborează cu organele de drept pentru a obține sprijin în exercitarea atribuțiilor ce-i revin, transmite organelor de drept materialele inspectărilor în cadrul cărora au fost constatate cazuri de prejudiciere a intereselor publice, precum și înaintează acestora plângeri/petiții în vederea revindecării drepturilor încălcate de entitățile supuse inspectării;
- m) elaborează semestrial materiale sinteză către conducerea ministerului finanțelor privind rezultatele activităților de supraveghere bugetară și inspectare financiară desfășurate;
- n) elaborează periodic raportări către conducerea ministerului finanțelor referitor la măsurile ce se impun, soluții și recomandări, rezultate ca urmare a analizei constatărilor și iregularităților tipice stabilite în cadrul activităților de supraveghere bugetară și inspectare financiară, inclusiv propuneri de perfecționare a cadrului normativ aferent;
- o) asistă OLAF (Oficiul European de Luptă Antifraudă) la efectuarea controalelor, inclusiv îndeplinirea obligațiilor din Regulamentul nr.2185/1996 privind controalele la fața locului;
- p) asistă în cooperarea dintre autoritățile naționale, autoritățile de urmărire penală și OLAF;
- q) asigură schimbul de informații privind neregulile și cazurile suspectate de fraudă cu autoritățile naționale și OLAF;
- r) diseminează informațiile privind rezultatele controalelor cu părțile interesate;
- s) identifică posibilele puncte slabe ale sistemelor naționale de gestionare a fondurilor UE și propune măsuri de remediere adecvate;
- t) întocmește informări, sinteze, studii, analize și documentări la solicitarea conducerii ministerului finanțelor;
- u) promovează prin diverse mijloace utilizarea rațională a resurselor financiare publice;
- v) elaborează regulamente, codul de conduită al angajaților, instrucțiuni, standarde și norme metodologice ce stabilesc proceduri privind activitatea de supraveghere bugetară și inspectare financiară, perioada supusă supravegherii bugetare și inspectării financiare, termenele de întocmire a raportului privind rezultatele supravegherii bugetare și inspectării financiare, termenul și modalitatea de informare a entității supuse supravegherii bugetare și inspectării, care se aprobă de ministrul finanțelor;
- w) exercită alte atribuții în conformitate cu legislația.

16. Inspectoratul inițiază inspectări financiare în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

17. Inspectoratul are următoarele drepturi:

- 1) să efectueze inspectări financiare la:

a) autoritățile/instituțiile bugetare;

b) autoritățile/instituțiile publice la autogestiune și autoritățile bugetare independente – pe aspecte ale corectitudinii în utilizarea alocațiilor financiare obținute din bugetul public național, în gestionarea/utilizarea patrimoniului public, încasările din prestarea serviciilor, precum și pe cele privind conformarea la regulile aplicabile achizițiilor publice prevăzute de Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice;

c) întreprinderile de stat/municipale, societățile comerciale în al căror capital social statul deține o cotă-parte de cel puțin 25 la sută, precum și persoanele afiliate acestora – pe aspecte ale gestionării/utilizării resurselor financiare și/sau patrimoniului public ale entităților specificate la lit. a);

d) alte persoane fizice și juridice – pe aspecte ale gestionării și utilizării resurselor financiare și ale administrării patrimoniului public al entităților specificate la lit. a) și c).

e) beneficiarii desemnări procentuale din impozitul pe venit conform prevederilor fiscale și actelor normative ce reglementează activitatea acestora;

2) să supravegheze și să analizeze modul de executare a cheltuielilor publice;

3) să încheie și să examineze procese-verbale cu privire la contravenție cu adoptarea, după caz, a deciziilor cu privire la aplicarea sancțiunilor contravenționale în baza proceselor-verbale;

4) să inițieze inspectări privind executarea prescripțiilor;

5) să adopte decizii privind aplicarea sancțiunilor pecuniare;

6) să solicite și să primească gratuit de la instituțiile financiare, informațiile necesare, copii ale documentelor, certificate de tranzacții bancare și ale soldurilor conturilor entităților publice inspectate;

7) să solicite autorităților publice, întreprinderilor și instituțiilor de stat antrenarea gratuită a specialiștilor pentru participare la verificări, în vederea elucidării unor probleme de specialitate;

8) să solicite și să primească gratuit de la autoritățile publice, organizații și întreprinderi de stat documente și informații, acces la baze de date necesare pentru organizarea și desfășurarea activității de inspectare financiară;

9) să solicite și să primească de la autoritățile publice, de la persoanele juridice și fizice documente, informații, privind utilizarea mijloacelor financiare ale statului, granturilor și mijloacelor oferite de către donatorii interni și externi, gestionarea patrimoniului public;

10) să prelucreze date cu caracter personal, în conformitate cu prevederile cadrului normativ privind protecția datelor cu caracter personal;

11) să creeze și să administreze registre instituționale, sisteme informaționale și baze de date în limita competențelor sale;

12) să efectueze schimb de informații despre relațiile economice ale persoanelor juridice și fizice din Republica Moldova cu cele din alte țări în baza tratatelor interstatuale;

13) să citeze și să primească explicații de la persoanele care activează în entitatea supusă inspecției, să solicite și să primească documente și informații necesare pentru efectuarea inspecției.

III. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII INSPECTORATULUI

18. Conducerea Inspectoratului este exercitată de către șeful Inspectoratului numit în funcție de ministrul finanțelor, asistat în activitatea sa de 2 șefi adjuncți.

19. Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu, în condițiile legii, a șefului și a șefilor adjuncți ai Inspectoratului, se efectuează de către ministrul finanțelor.

20. În cadrul Inspectoratului se constituie Consiliul coordonator, care este un organ colegial pentru elaborarea și monitorizarea direcțiilor principale de activitate ale Inspectoratului, exercitarea controlului asupra îndeplinirii lor, examinarea cazurilor contradictorii și complexe, al cărui regulament de funcționare, componența numerică și nominală se aprobă de către ministrul finanțelor la propunerea șefului Inspectoratului.

21. În exercitarea atribuțiilor de serviciu, șeful Inspectoratului:

a) exercită conducerea Inspectoratului;

b) poartă răspundere personală, în fața ministrului, pentru realizarea misiunii și îndeplinirea funcțiilor Inspectoratului;

c) organizează sistemul de control intern managerial;

d) semnează actele pe chestiunile ce țin de competența Inspectoratului;

e) numește în funcții publice, modifică, suspendă și încetează raporturile de serviciu ale funcționarilor publici din autoritatea administrativă în condițiile Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;

f) angajează și eliberează din funcție personalul contractual în condițiile legislației muncii;

g) conferă grade de calificare funcționarilor publici, acordă stimulări și aplică sancțiuni disciplinare în condițiile legii;

h) aprobă sau modifică statul de personal și schema de încadrare ale Inspectoratului în limitele fondului de retribuire a muncii și ale structurii și efectivului-limită stabilite de Guvern după coordonarea prealabilă cu ministrul finanțelor ;

i) aprobă regulamentele subdiviziunilor interne ale autorității administrative;

j) asigură elaborarea programului de inspectare financiară și-l prezintă spre aprobare ministrului finanțelor;

k) stabilește și repartizează atribuțiile, sarcinile și responsabilitățile șefilor adjuncți, șefilor de subdiviziuni;

l) emite ordine, dispoziții și instrucțiuni în conformitate cu actele normative;

m) aprobă programe de instruire pentru angajații Inspectoratului;

n) asigură organizarea activităților aferente elaborării, executării și raportării bugetului Inspectoratului, în conformitate cu competențele și responsabilitățile în domeniul finanțelor publice stabilite în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014;

o) asigură gestionarea alocațiilor bugetare și administrarea patrimoniului public în corespundere cu principiile bunei guvernări;

p) soluționează problemele activității organizatorice și financiare ale Inspectoratului;

q) reprezintă Inspectoratul în relațiile cu alte autorități publice din țară și din alte state;

r) delegă prin ordin din atribuțiile sale altor persoane cu funcție de răspundere din cadrul Inspectoratului;

s) delegă funcționarii cu funcție de inspectare financiară, să efectueze inspectări financiare în conformitate cu prezentul Regulament.

22. Deciziile privind aplicarea amenzilor și/sau sancțiunilor pecuniare sânt emise de către șeful Inspectoratului, adjuncții acestuia, conducătorii subdiviziunilor și adjuncții acestora.

23. Inspectoratul se finanțează de la bugetul de stat în limita alocațiilor, aprobate prin legea bugetară anuală.

24. Bugetul Inspectoratului se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile stabilite de legislația în domeniul finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale.

25. Rapoartele privind executarea bugetului, inclusiv privind performanța în cadrul programelor de cheltuieli se publică pe pagina web a Inspectoratului.

26. Patrimoniul aflat în gestiunea Inspectoratului include edificii și construcții, utilaje și mijloace tehnice, alte bunuri utilizate la executarea atribuțiilor care îi revin.

27. Inspectoratul are dreptul să primească în folosință (sau în proprietate), în modul stabilit de cadrul normativ, din partea organelor centrale de specialitate ale administrației publice și autorităților administrației publice locale și din partea structurilor internaționale, obiective pentru amplasarea subdiviziunilor, mijloace de transport, alte tipuri de tehnică și bunuri, necesare pentru executarea atribuțiilor care

îi revin.

IV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE ANGAJATULUI INSPECTORATULUI

28. Angajații Inspectoratului care, în limita împuternicirilor funcției pe care o dețin, efectuează supravegheri bugetare și inspectări financiare, au dreptul:

a) să aibă acces, să analizeze și să verifice la entitățile publice supuse supravegherii bugetare documentele și informațiile referitoare la planificarea, gestiunea și executarea cheltuielilor publice;

b) să solicite opiniile entităților publice supuse supravegherii financiare asupra proceselor de planificare, gestiunea și executarea cheltuielilor publice;

c) să elaboreze note informative privind activitățile de supraveghere bugetară efectuate și să propună recomandări de eficientizare a cheltuielilor publice;

d) să verifice la entitățile publice, supuse inspectării financiare documentele privind cheltuielile și veniturile referitoare la tranzacțiile subiectului supus inspectării, precum și documentele ce confirmă disponibilul, intrarea și utilizarea numerarului, imobilizările, după caz, corporale și necorporale, gestionarea patrimoniului, precum și corectitudinea altor operațiuni financiare;

e) să aibă acces liber, în cadrul inspectării financiare, în încăperile, depozitele, spațiile comerciale ale persoanelor juridice și persoanelor fizice, supuse inspectării, indiferent de locul amplasării, cu excepția domiciliului/reședinței;

f) să dispună de acces liber la sistemul computerizat de evidență contabilă și înregistrările financiare ale entității supuse inspectării, să efectueze examinarea acestora în prezența factorilor de decizie ai entității sau a reprezentantului acesteia;

g) să solicite conducătorilor entităților supuse inspectării financiare inventarierea patrimoniului;

h) să sigileze, în cazul necesității de asigurare a integrității, casieriile, depozitele, arhivele și alte încăperi;

i) să ridice, în condițiile legii, copii certificate ale documentelor/registrelor contabile, actelor juridice și/sau altor documente aferente inspectării financiare/supravegherii bugetare ;

j) să solicite și să primească de la persoanele responsabile ale entităților supuse supravegherii sau inspectării financiare explicații/informații în scris sau verbale privind aspectele supravegheate sau inspectate;

k) să constate contravenții, să încheie procese-verbale, în baza materialelor de inspectare financiară, conform cadrului normativ;

l) să întocmească note de constatare în cazul stabilirii unor înscrisuri care nu sunt reflectate în contabilitate și situațiile/rapoartele financiare ale entității

inspectate, care ulterior vor fi incluse în raportul de inspectare;

m) să solicite și să primească, în modul stabilit, informația și materialele necesare îndeplinirii obligațiilor;

n) să utilizeze date cu caracter personal în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

o) să înainteze propuneri de perfecționare a activității Inspectoratului și a cadrului metodologic aferent.

29. Angajații abilitați cu funcție de inspectare financiară își desfășoară activitatea de inspectare în baza autorizației și/sau dispoziției privind inițierea procedurii emise de Inspectorat, în care sunt prevăzute dispoziții privind entitatea, tematica, perioada supusă și termenul efectuării inspectării financiare.

30. Cerințele legitime ale angajaților abilitați cu funcții de inspectare financiară sunt executorii pentru angajații entității supuse inspectării financiare.

31. Angajații Inspectoratului sunt obligați:

a) să respecte Constituția Republicii Moldova, legile, actele normative și prevederile prezentului Regulament;

b) să asigure respectarea și apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

c) să efectueze inspectări financiare în conformitate cu prezentul Regulament, normele metodologice și alte actele normative, în conformitate cu delegarea conducătorului Inspectoratului, și să întocmească rapoarte de inspectare;

d) să înainteze conducătorilor entităților supuse inspectării, prescripții executorii privind lichidarea iregularităților constatate;

e) să transmită organelor de drept materialele inspectărilor în caz de depistare a iregularităților ce țin de competența acestora;

f) să formuleze, concomitent cu raportul de inspectare, recomandări către entitățile inspectate menite să înlăture iregularitățile constatate și să consolideze sistemul de control intern managerial;

g) să respecte Regulamentul de ordine internă al Inspectoratului, modul de utilizare a informației de serviciu, instrucțiunile, alte regulamente și acte normative;

h) să execute ordinele și dispozițiile legale ale conducătorilor ierarhic superiori;

i) să respecte Codul de conduită al funcționarului public și cadrul metodologic;

j) să exercite obligațiile, respectând principiile de obiectivitate, independență, profesionalism și integritate;

k) să păstreze secretul de stat, alte secrete apărute de lege și să nu divulge informația care i-a devenit cunoscută în exercițiul funcțiunii, inclusiv informația referitoare la viața personală, la onoarea și demnitatea cetățeanului.

32. Împiedicarea executării obligațiilor de serviciu ale angajaților, inclusiv: ofensarea, amenințarea, violența, atentarea la viață, sănătatea, demnitatea și averea lor, precum și a rudelor apropiate, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu sau ca urmare a acesteia, atrage după sine răspunderea prevăzută de cadrul normativ.

33. Angajatul Inspectoratului nu va efectua acțiuni în interes personal ce influențează exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin conform cadrului normativ.

V. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE CONDUCĂTORULUI ȘI PERSOANELOR CU FUNCȚIE DE RĂSPUNDERE AI ENTITĂȚII SUPUSE INSPECTĂRII

34. Conducătorul și persoanele cu funcție de răspundere ai entității supuse inspectării financiare au dreptul:

- a) să primească un exemplar al autorizației de inspectare;
- b) să cunoască tematica inspectării financiare;
- c) să cunoască rezultatele preventive ale inspectării financiare până la întocmirea raportului de inspectare;
- d) să fie informați despre încălcările depistate;
- e) să înainteze, în termen de 10 zile calendaristice, dezacord și să solicite motivat revizuirea raportului de inspectare;
- f) în cazurile în care nu sânt de acord cu sancțiunile pecuniare aplicate, să înainteze contestații, care se examinează de către Inspectorat, conform cadrului normativ.

35. Conducătorul și persoanele cu funcție de răspundere ai entității supuse inspectării financiare sânt obligați:

- a) să consemneze primirea autorizației de inspectare;
- b) să asigure angajaților abilitați cu funcții de inspectare financiară accesul liber în încăperi și pe teritoriul entității supuse inspectării;
- c) să prezinte, la cererea angajaților abilitați cu funcții de inspectare financiară, documente contabile, registre contabile, rapoarte, bilanțuri contabile și alte acte ce țin de activitatea entității, cu impact financiar, pe suport de hârtie cu semnături confirmative și/sau în format electronic, în cazul în care evidența contabilă se ține computerizat, necesare pentru efectuarea inspectării;
- d) în cazul pierderii, sustragerii sau distrugerii documentelor contabile și altor documente ce țin de activitatea entității, precum și în cazul ținerii neconforme a evidenței contabile, să le restabilească, la solicitarea Inspectoratului, în corespundere cu cadrul legal de la data constatării faptului respectiv;
- e) să prezinte explicații scrise sau verbale și să ofere informații relevante

angajaților abilitați cu funcții de inspectare privind chestiunile abordate în cadrul inspectării;

f) să creeze condiții necesare și, după caz, să delege angajați pentru a fi implicați în asigurarea procesului de efectuare a inspectării financiare;

g) să semneze raportul de inspectare întocmit de angajații abilitați cu funcții de inspectare;

h) să întreprindă măsuri eficiente privind lichidarea încălcărilor constatate în cadrul inspectării.

36. În cazul în care conducătorul sau factorii de decizie ai entității supuse inspectării au unele obiecții asupra mențiunilor din proiectul raportului de inspectare, acestea vor fi examinate și, după caz, remediate până la semnarea raportului. Dezacordul, înaintat în termen de 10 zile calendaristice din data semnării Raportului de inspectare va fi examinat și, după caz, soluționat prin procedurile dispuse de actele normative în vigoare, cu emiterea ulterioară, după caz, a prescripției, care reprezintă act administrativ.

37. Refuzul conducătorului și / sau a persoanelor cu funcție de răspundere ai entității supuse inspectării financiare de a semna raportul final de inspectare nu suspendă acțiunile Inspectoratului.

STRUCTURA
Inspectoratului Control Financiar de Stat

Conducerea

Direcția supraveghere bugetară

Direcția generală inspectare financiară Centru

Direcția nr. 1

Direcția nr. 2

Direcția nr. 3

Direcția nr. 4

Direcția generală inspectare financiară Nord

Direcția nr. 1

Direcția nr. 2

Direcția nr. 3

Direcția generală inspectare financiară Sud

Direcția nr. 1

Direcția nr. 2

Direcția nr. 3

Direcția inspectare financiară entități antreprenoriat

Direcția coordonare antifraudă

Direcția control al fondurilor europene

Serviciul comunicare

Direcția management instituțional

Serviciul evidență contabilă

Secția resurse umane

Serviciul managementul documentelor

Direcția gestiune și servicii interne

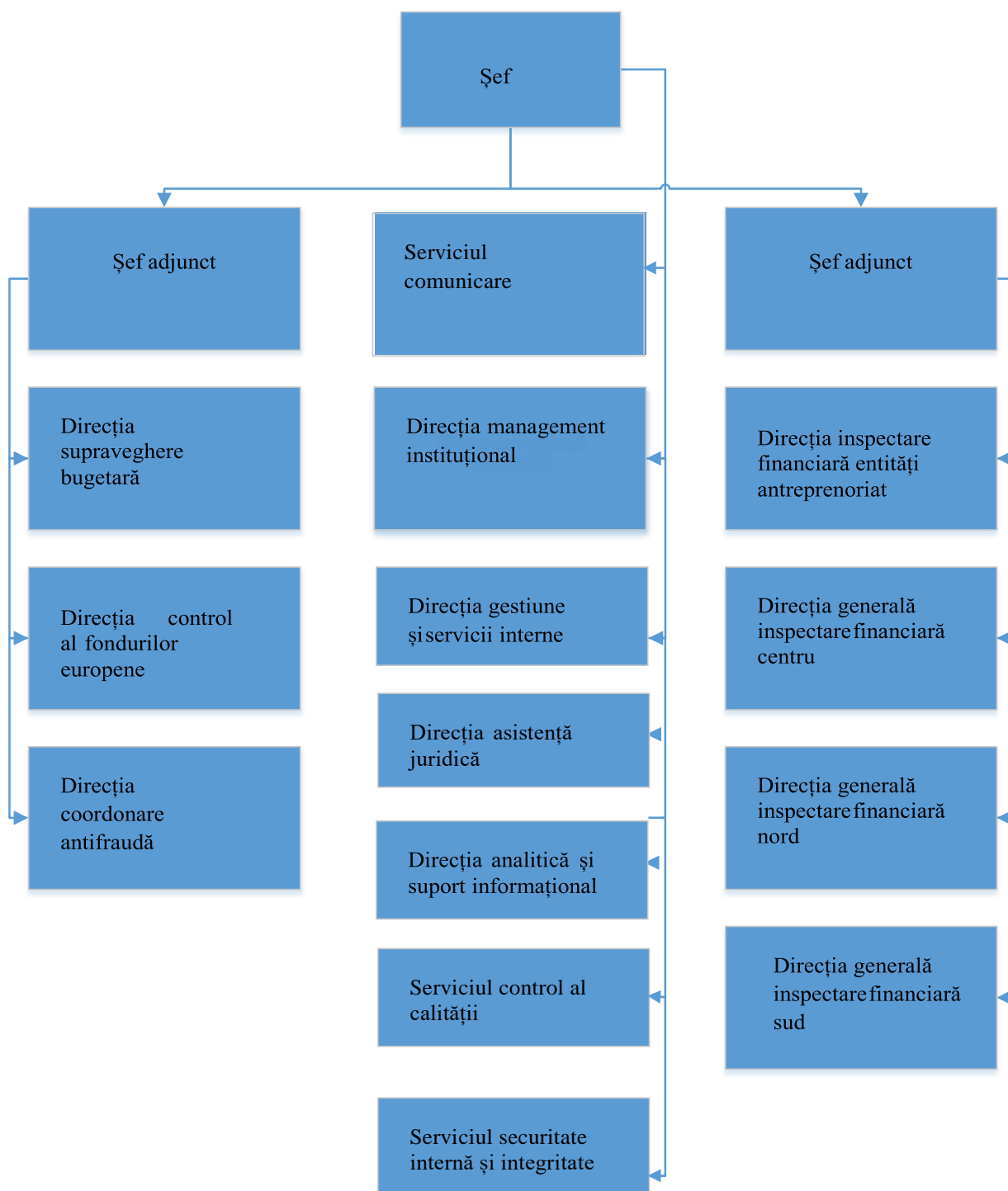
Direcția juridică

Direcția analitică și suport instituțional

Serviciul control al calității

Serviciul securitate internă și integritate

Organigrama Inspectoratului Control Financiar de Stat

MODIFICĂRILE

ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului

1. În anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.696/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 329, art. 801), poziția 2 va avea următorul cuprins:

„1. Inspectoratul Control Financiar de Stat”.

2. În anexa nr.3 la Hotărârea Guvernului nr.351/2005 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 129-131, art. 1072), la poziția 23, cuvintele „Inspekția financiară” se substituie cu textul „Inspectoratul Control Financiar de Stat”.

3. La poziția „Ministerul Finanțelor” din anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.266/2016 cu privire la lista serviciilor publice desconcentrate administrate în mod direct/din subordinea ministerelor și altor autorități administrative centrale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 59–67, art.302), în coloana 2, cuvintele „Inspekția Financiară” se substituie cu textul „Inspectoratul Control Financiar de Stat”.

4. La pct. 64 din Regulamentul cu privire la atribuirea categoriilor de vulnerabilitate energetică și modul de stabilire și plată a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.704-2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 383, art. 910), cuvintele „Inspekția Financiară” se substituie cu textul „Inspectoratul Control Financiar de Stat”.

5. La pct. 14 din Regulamentul privind modul de acordare a compensațiilor pentru compensarea majorării ratei dobânzii la creditele parțial garantate de stat acordate în cadrul Programului de stat „Prima casă” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.32/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 21-22, art. 42) cuvintele „Inspekția Financiară” se substituie cu textul „Inspectoratul Control Financiar de Stat”;

6. În anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr.408/2023 cu privire la aprobarea Cadrului bugetar pe termen mediu (2024-2026) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 263-266 art. 630) la capitolul IV. ALOCĂRI DE RESURSE PE SUBPROGRAME, coloana 1, cuvintele „Inspekția Financiară” se substituie cu textul „Inspectoratul Control Financiar de Stat”.

7. La pct. 47 subpct.7) din Strategia de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.126/2023 textul „Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspekției financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea

Guvernului nr.1026/2010. Misiunea Inspecției financiare constă în protecția intereselor financiare publice ale statului prin exercitarea, conform principiilor transparenței și legalității, a controlului financiar centralizat al Ministerului Finanțelor privind conformitatea cu legislația a operațiunilor și tranzacțiilor ce țin de gestionarea resurselor bugetului public național și a patrimoniului public;” se substituie cu textul „Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. ___ din _____. Misiunea Inspectoratului Control Financiar de Stat constă în asigurarea eficienței finanțelor publice prin exercitarea, conform principiilor fundamentale, a supravegherii și controlului bugetar asupra proceselor de gestionare a resurselor bugetului public național și patrimoniului public”;

8. La pct. 28 din Regulamentul privind modul de acordare din bugetul de stat a compensațiilor pentru salariații angajați în sectorul privat participanți în cadrul Programului de stat „Prima casă” și pentru beneficiarii de credite ipotecare accesate până la lansarea acestui program aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.253/2019 cuvintele „Inspecția Financiară” se substituie cu textul „Inspectoratul Control Financiar de Stat”;

9. La pct. 28 din Regulamentul privind modul de acordare din bugetul de stat a compensațiilor pentru angajații din sectorul public participanți în cadrul Programului de stat „Prima casă” și pentru beneficiarii de credite ipotecare accesate până la lansarea acestui program aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.567/2018 cuvintele „Inspecția Financiară” se substituie cu textul „Inspectoratul Control Financiar de Stat”;

10. La pct.2 din Hotărârea Guvernului nr. 774/2016 cu privire la prețurile de comercializare a produselor social importante cuvintele „Inspecției Financiară” se substituie cu textul „Inspectoratului Control Financiar de Stat”;

11. La pct. 14 din Regulamentul-tip al direcției finanțe a unității administrativ-teritoriale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.757/2004 cuvintele „Inspecția Financiară” se substituie cu textul „Inspectoratul Control Financiar de Stat”;

12. În anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr.692/2022 cu privire la aprobarea Cadrului bugetar pe termen mediu (2023-2025) la capitolul IV. ALOCĂRI DE RESURSE PE SUBPROGRAME, coloana 1, cuvintele „Inspecția Financiară” se substituie cu textul „Inspectoratul Control Financiar de Stat”;

13. La pct. 2, 32, 33, 36, 37, 38, 39 din Regulamentul cu privire la mecanismul desemnării procentuale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1286/2016 cuvintele „Inspecția Financiară”, „Inspecției Financiare” se substituie cu textul „Inspectoratul Control Financiar de Stat” și la pct.24, 31, 38 cuvintele „Inspecției Financiare” se substituie cu textul „Inspectoratului Control Financiar de Stat”.

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect al hotărârii Guvernului a fost elaborat și promovat de către Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de Regulament a fost elaborat în scopul executării prevederilor pct. 7.17 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.90/2023.

În același timp, potrivit prevederilor art.14 alin.(1) din Legea privind administrația publică centrală de specialitate nr.98 din 04.05.2012, pentru asigurarea implementării politicii statului în anumite subdomenii sau sfere din domeniile de activitate care sînt încredințate unui minister, în subordinea acestuia pot fi create autorități administrative cu forma de organizare juridică de agenții, servicii de stat și de inspectorate de stat. Astfel, alin.(5) din articolul menționat prevede că, Inspectoratul de stat este o structură organizațională separată în sistemul administrativ al unui minister, care se constituie pentru exercitarea funcțiilor de supraveghere și control de stat în subdomenii sau în sfere din domeniile de activitate a ministerului.

Proiectul are drept obiectiv crearea unui cadru normativ, care va îmbunătăți și eficientiza funcționalitatea controlului financiar al Ministerului Finanțelor, precum și va îmbunătăți gestionarea finanțelor și a patrimoniului public, asigurînd un management performant prin crearea condițiilor de respectare, de către persoanele cu funcții de răspundere, a reglementărilor în vigoare.

Se menționează, că la momentul actual Inspecția Financiară activează în temeiul art.78 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale și Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspecției Financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1026/2010, care nu a fost actualizat și adus în concordanță cu modificările cadrului normativ, astfel, activitatea acesteia urmînd a fi modernizată și desfășurată în baza Regulamentului adoptat.

Conceptul de control financiar public intern (CFPI), a fost introdus în 2002 de către Direcția Generală Buget a Comisiei Europene (CE) în capitolul negocierilor de

aderare legat de controlul financiar (Capitolul 32). Acesta constă din trei piloni: managementul financiar și controlul (FMC) bazat pe conceptul de responsabilitate managerială; audit intern în conformitate cu standardele internaționale; și, unitățile centrale de armonizare (UCA) din ministerele de finanțe, care sunt motorii cheie ai reformei CFPI.

Responsabilitatea managerială presupune tragerea la răspundere a managerilor pentru obținerea rezultatelor și responsabilizarea acestora pentru implementarea sistemelor de control intern eficiente; controalele interne nu se bazează pe mecanisme externe proceselor de management, ci sunt încorporate în sistemul CIM.

Viziunea a fost că, dacă cei trei piloni sunt bine dezvoltați, nu ar trebui să fie nevoie de un control central ex post, cum ar fi inspecția financiară. Într-adevăr, după cum s-a menționat mai sus, procedurile de control ar fi încorporate în sistemul CIM, iar auditul intern ar determina eventualele deficiențe în ceea ce privește aceste controale. Mai mult, instituția supremă de audit (ISA) ar efectua audituri financiare ex post, de conformitate și de performanță privind funcționarea CIM și a sistemului de audit intern.

Uniunea Europeană, odată cu oferirea statutului de țară candidat, a creditat Republica Moldova la acest capitol, având un cadru legal instituit, iar eforturile de implementare a acestui concept fiind în desfășurare.

Cu toate acestea, acest lucru nu s-a realizat în practică. Cu toate că, în mare parte, cadrul legal este unul bine structurat și funcțiile fiecărei părți sunt descrise, în practică sistemul de control intern managerial, conform ultimelor rapoarte este subdezvoltat, iar conform rezultatelor inspecției financiare există riscuri materializate de fraudă și iregularități la toate nivelele.

În același timp, un factor ce ar determina subdezvoltarea CIM, în afară de lipsa instrumentelor și capacităților limitate ale instituțiilor în aplicarea sistemelor de management, îl reprezintă dublarea cu inspecții financiare complexe, care este perceput de către manageri ca pe o funcție de validare a tranzacțiilor și procedurilor financiare, subminând atât din responsabilitatea acestor manageri, dar și din necesitatea utilizării funcției de audit intern.

Într-un sistem care respectă CFPI, inspecția financiară este o funcție ex post care se concentrează asupra cazurilor individuale care au avut loc și în care sunt identificate sau raportate suspiciuni specifice de abatere. Obiectivul principal al acestei funcții este investigarea neregulilor și fraudelor, cu scopul final de a corecta și sancționa. Nu este vorba de a căuta în mod activ cazuri pentru a investiga. Auditul intern este, de asemenea, o activitate ex post, dar privește spre viitor, obiectivul principal fiind acela de a sprijini managementul în îmbunătățirea organizației, oferind asigurare

independentă că procesele sale de management al riscurilor, guvernantei și controlului intern funcționează eficient.

În administrațiile în care auditul intern nu este pe deplin dezvoltat, această funcție completează responsabilitatea managerilor superiori și asigură că cazurile individuale de management defectuos și neglijență sunt tratate prompt și eficient.

Acolo unde există atât auditul intern, cât și inspecția financiară, sistemul PIFC ar trebui să se asigure că funcțiile se completează reciproc. Aceasta înseamnă că diferențele de obiective, metodologii și caracteristici ale fiecăruia ar trebui respectate pentru a garanta complementaritatea acestora, că rolurile ar trebui clar definite și înțelese, inclusiv de către conducerea superioară și de către instituțiile responsabile pentru fiecare dintre funcții, și că, dacă există este o schimbare a rolurilor lor, nu ar trebui să fie o schimbare imediată, ci o tranziție treptată între cele două.

În același timp, funcțiile de Audit extern, la nivel local de asemenea nu sunt pe deplin acoperite din motiv de lipsă de capacități instituționale ale Curții de Conturi, ceea ce prezintă un risc major de vacuum la nivel local.

Totodată, păstrând controalele complexe, de tip inspecție, autoritățile locale nu pot beneficia de funcția de audit extern, care are și ea menirea să impulsioneze răspunderea managerială.

Astfel, actualmente Inspecția financiară, cu un număr de 135 de unități, și o finanțare medie anuală de la buget în mărime de 30 mil. lei, își realizează misiunea de efectuare a controalelor ex-post în vederea identificării activităților și proceselor în care mijloacele financiare bugetare au fost utilizate în mod ilegal și neconform.

Prin urmare, pentru a impulsi dezvoltarea conceptului de responsabilizare financiară conform standardelor internaționale, se impune reorganizarea Inspecției Financiare în Inspectoratul Control Financiar de Stat (ICFS), cu delimitarea clară a atribuțiilor, pentru a nu se dubla cu sistemul de CFPI și funcțiilor Auditului Extern.

Suplimentar funcțiilor de inspecție financiară, odată cu reorganizarea Inspecției Financiare, se propune introducerea unor funcții noi, care au ca scop eficientizarea procesului de planificare și execuție bugetară precum și promovarea Inspecției Financiare ca fiind un organ promotor al utilizării raționale al resurselor naționale și externe.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Acest proiect presupune armonizarea cadrului normativ în domeniu la Aquis-ul Comunitar și are ca scop implementarea prevederilor Capitolului 32 "Control

Financiar”, prin intermediul Planului de acțiuni privind ridicarea nivelului de pregătire pentru aderare la Uniunea Europeană și alinierea la legislația UE pe cele 33 de capitole din *acquis*” (PA-33). De asemenea funcțiile noi introduse vin în aplicarea Regulamentului (UE) 2021/1059 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 și art.12.5, 27 și 30 ale Financing Agreement for the Interreg programme (Interreg VI-A) NEXT Romania-Republic of Moldova.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de Regulament stabilește statutul, cadrul juridic, principiile fundamentale de activitate, atribuțiile, drepturile, obligațiile, modul de organizarea și funcționare a Inspectoratului Financiar de Stat din subordinea Ministerului Finanțelor.

Conform acestui proiect Inspectoratul Financiar de Stat, prin activitatea sa, protejează interesele financiare ale statului, pune accentul pe gestionarea conformă a fondurilor și patrimoniului public, acționând ca o funcție de control financiar al Ministerului Finanțelor privind conformitatea cu legislația operațiunilor și tranzacțiilor ce țin de gestionarea resurselor bugetului public național și patrimoniului public.

Prin proiectul de Regulament se urmărește abilitarea Inspectoratului cu atribuții de control actualizate, întru asigurarea protejării intereselor financiare ale statului și aplicării corecte și uniforme a cadrului normativ. În special se menționează controlul utilizării sumelor de desemnare procentuală și atrage la răspundere beneficiarii care au încălcat regulile de utilizare a acestora în conformitate cu prevederile pct.2 subpct.4) din Regulamentul cu privire la mecanismul desemnării procentuale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1286/2016.

Astfel, conform proiectului de reorganizare Inspecția Financiară va efectua următoarele activități:

- Supraveghere bugetară;
- Inspectare financiară;
- Coordonare antifraudă;
- Controlor național al fondurilor europene.

De asemenea, Inspectoratul va avea atribuții de control ex-post privind atribuirea și executarea contractelor de achiziții publice, fapt ce va duce la eficientizarea achizițiilor publice și o mai mare responsabilizare a participanților la procedurile de achiziții publice.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu va necesita alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat, se vor acoperi din numărul unităților de personal

existente, Suplimentar, în urma reorganizării se vor optimiza 20 de unități de personal (115 din 135).

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea prevederilor proiectului necesită modificarea a 13 Hotărâri de Guvern, care necesită a fi efectuate până la intrarea în vigoare a actului normativ respectiv.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de Regulament urmează să fie consultat public cu persoanele interesate și avizat conform procedurii legale.

8. Constatările expertizei anticorupție

9. Constatările expertizei de compatibilitate

10. Constatările expertizei juridice

11. Constatările altor expertize

MINISTRU

Veronica SIREȚEANU

Analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat
Data:	07.08.2023
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Finanțelor
Subdiviziunea:	
Persoana responsabilă și datele de contact:	Arachelov Vladimir vladimir.arachelov@mf.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p>În anul 2005 Republica Moldova a semnat Acordul de colaborare RM-UE, prin care și-a asumat angajamentul de implementare a sistemului de Control Financiar Public Intern conform standardelor și celor mai bune practici internaționale, prin reorganizarea sistemului existent de control financiar centralizat.</p> <p>Conceptul de control financiar public intern (CFPI), a fost introdus în 2002 de către Direcția Generală Buget a Comisiei Europene (CE) în capitolul negocierilor de aderare legat de controlul financiar (Capitolul 32). Acesta constă din trei piloni: managementul financiar și controlul (FMC) bazat pe conceptul de responsabilitate managerială; audit intern în conformitate cu standardele internaționale; și, unitățile centrale de armonizare (UCA) din ministerele de finanțe, care sunt motorii cheie ai reformei CFPI.</p> <p>Responsabilitatea managerială presupune tragerea la răspundere a managerilor pentru obținerea rezultatelor și responsabilizarea acestora pentru implementarea sistemelor de control intern eficiente; controalele interne nu se bazează pe mecanisme externe proceselor de management, ci sunt încorporate în sistemul de control intern managerial (CIM).</p> <p>Viziunea a fost că, dacă cei trei piloni sunt bine dezvoltați, nu ar trebui să fie nevoie de un control central ex post, cum ar fi inspecția financiară. Într-adevăr, după cum s-a menționat mai sus, procedurile de control ar fi încorporate în sistemul CIM, iar auditul intern ar determina eventualele deficiențe în ceea ce privește aceste controale. Mai mult, instituția supremă de audit (ISA) ar efectua audituri financiare ex post, de conformitate și de performanță privind funcționarea CIM și a sistemului de audit intern.</p> <p>Uniunea Europeană, odată cu oferirea statutului de țară candidat, a creditat Republica Moldova la acest capitol, având un cadru legal instituit, iar eforturile de implementare a acestui concept fiind în desfășurare.</p> <p>În fiecare an, Parlamentul adoptă Legea bugetului de stat pentru anul următor, ce reprezintă principalul document ce vizează procesul de administrare a finanțelor publice, în care sunt planificate veniturile și cheltuielile bugetare.</p> <p>Eficiența finanțelor publice se manifestă prin atingerea celui mai bun rezultat ce se materializează în bunăstarea cetățenilor (protecție socială și medicală, educație, infrastructură, securitate publică, mediu,</p>	

etc.) cu resursele bugetare disponibile. Pentru a asigura eficiența maximă finanțelor publice, la elaborarea, adoptarea și executarea Legii bugetului de stat sunt relevante 3 procese:

- planificarea și prioritizarea cheltuielilor publice;
- estimarea necesarului de resurse bugetare;
- executarea cheltuielilor publice.

Planificarea și prioritizarea este un proces în care resursele bugetare sunt alocate în vederea realizării obiectivelor din documentele strategice (Programul de activitate a Guvernului, Cadrul Bugetar pe Termen Mediu, strategii sectoriale, etc.) fiind implicate toate ministerele și alte autorități ale administrației publice, sub responsabilitatea și coordonarea Ministerului Finanțelor.

La această etapă una din probleme de bază este lipsa analizelor conceptuale a cheltuielilor sectoriale, ce ar reprezenta o diagnosticare a situației curente și o bază informațională pentru decidenți cu privire la alocările de resurse bugetare. În multe cazuri procesul de planificare se limitează la indexarea nivelului de cheltuieți pentru anul precedent.

O altă problemă vizează estimarea exagerată a resurselor bugetare incluse în Proiectul legii bugetului de stat, ceea ce demonstrează de datele privind cheltuielile publice planificate și cele executate, și care este generată de următorii 2 factori:

- lipsa unei evaluări a capacității de valorificare a resurselor bugetare;
- prognoza și estimarea financiară subiectivă. Autoritățile publice tind să includă sume mai mari în proiectul bugetului pentru a avea o siguranță sporită asupra existenței necesarului de resurse bugetare pentru finanțarea proiectelor, precum și oferirea posibilității realocării resurselor bugetare pe parcursul anului bugetar, mai ales în contextul în care nu există o sancțiune în cazul nevalorificării resurselor bugetare.

Aceste situații reduc din eficiența finanțelor publice prin nevalorificarea unor resurse bugetare, în timp ce pe alte sectoare se atestă insuficiență de finanțare.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Cu toate acestea, dezvoltarea CFPI nu s-a realizat în practică. Cu toate că, în mare parte, cadrul legal este unul bine structurat și funcțiile fiecărei părți sunt descrise, în practică sistemul de control intern managerial, conform ultimelor rapoarte este subdezvoltat, iar conform rezultatelor inspecției financiare există riscuri materializate de fraudă și iregularități la toate nivelele.

În același timp, un factor ce ar determina subdezvoltarea CIM, în afară de lipsa instrumentelor și capacităților limitate ale instituțiilor în aplicarea sistemelor de management, îl reprezintă dublarea cu inspecții financiare complexe, care este perceput de către manageri ca pe o funcție de validare a tranzacțiilor și procedurilor financiare, subminând atât din responsabilitatea acestor manageri, dar și din necesitatea utilizării funcției de audit intern.

În același timp, anual se atestă o nevalorificare a resurselor bugetare planificate, ceea ce diminuează din eficiența finanțelor publice. Astfel, pe parcursul anilor 2016 - 2021 observăm că suma resurselor bugetare nevalorificate au variat între 1.3 mlrd. lei în anul 2021 și 4.6 mlrd. lei în anul 2019.

Chiar dacă o parte din aceste cheltuieli au fost reduse prin rectificările bugetare urmare diminuării surselor de venituri, totuși mărimea resurselor bugetare nevalorificate depășește reducerile de venituri (excepția anul 2020), ceea ce denotă existența unor probleme în procesul de planificare, estimare și executare a cheltuielilor bugetare.

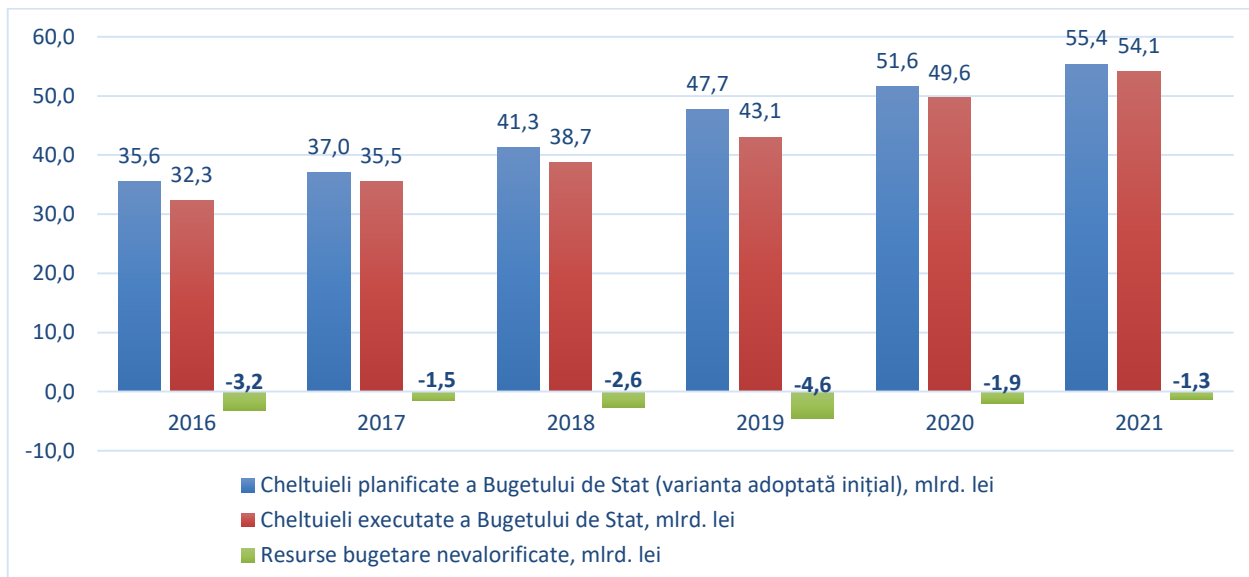

Figura 1. Cheltuielile bugetului de stat planificate versus executate

Carențe în executarea cheltuielilor bugetului de stat, în special valorificarea surselor externe, sunt menționate în Rapoartele de audit financiar ale Curții de Conturi asupra Rapoartelor Guvernului privind executarea bugetului de stat.

Nevalorificarea programelor de cheltuieli publice se transpune în indisponibilizarea unor resurse care ar fi putut reprezenta o sursă de finanțare pentru alte programe de cheltuieli, respectiv realizarea unor servicii publice. Reducerea eficienței managementul finanțelor publice se răsfrânge negativ asupra societății prin privarea de unele beneficii finanțate din contul resurselor bugetare acumulate și atrase (protecție socială și medicală, educație, infrastructură, securitate publică, mediu, etc.).

Alocarea mai multor resurse în creșterea capacităților de analiză și supraveghere a posibilităților de valorificare și prognoză a resurselor bugetare reprezintă un obiectiv ce ar asigura minimizarea diferenței între cheltuielile publice planificate și cele executate.

Creșterea capacităților în analiza și supravegherea bugetară prin prisma eficienței are drept scop principal valorificarea tuturor resurselor bugetare disponibile și, respectiv, atingerea obiectivelor politicilor publice.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Într-un sistem care respectă CFPI, inspecția financiară este o funcție ex post care se concentrează asupra cazurilor individuale care au avut loc și în care sunt identificate sau raportate suspiciuni specifice de abatere. Obiectivul principal al acestei funcții este investigarea neregulilor și fraudelor, cu scopul final de a corecta și sancționa. Nu este vorba de a căuta în mod activ cazuri pentru a investiga. Auditul intern este, de asemenea, o activitate ex post, dar privește spre viitor, obiectivul principal fiind acela de a sprijini managementul în îmbunătățirea organizației, oferind asigurare independentă că procesele sale de management al riscurilor, guvernantei și controlului intern funcționează eficient.

În administrațiile în care auditul intern nu este pe deplin dezvoltat, această funcție completează responsabilitatea managerilor superiori și asigură că cazurile individuale de management defectuos și neglijență sunt tratate prompt și eficient.

Acolo unde există atât auditul intern, cât și inspecția financiară, sistemul CFPI ar trebui să se asigure că funcțiile se completează reciproc. Aceasta înseamnă că diferențele de obiective, metodologii și caracteristici ale fiecăruia ar trebui respectate pentru a garanta complementaritatea acestora, că rolurile ar trebui clar definite și înțelese, inclusiv de către conducerea superioară și de către instituțiile responsabile pentru fiecare dintre funcții, și că, dacă există este o schimbare a rolurilor lor, nu ar trebui să fie o schimbare imediată, ci o tranziție treptată între cele două.

În același timp, funcțiile de Audit extern, la nivel local de asemenea nu sunt pe deplin acoperite din motiv de lipsă de capacități instituționale ale Curții de Conturi, ceea ce prezintă un risc major de vacuum la nivel local.

Totodată, păstrând controalele complexe, de tip inspecție, autoritățile locale nu pot beneficia de funcția de audit extern, care are și ea menirea să impulsioneze răspunderea managerială.

Ineficiența în executarea cheltuielilor bugetului de stat, în special ce ține de estimarea și valorificarea resurselor bugetare este determinată de lipsa capacităților în cadrul autorităților publice de efectuare a analizelor și prognozelor bugetare în cadrul procesului de înaintare a propunerilor de buget în adresa Ministerului Finanțelor.

La fel o parte importantă din resursele umane sunt orientate către activități de control, bazat în special pe controlul de conformitate (corespunderea cu cadrul legal) și, respectiv, mai puțin pe creșterea performanței.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Nevalorificarea resurselor bugetare planificate reprezintă o problemă permanentă, ce este atestată în fiecare an bugetar, iar în lipsa alocării unor capacități suplimentare, inclusiv resurse umane, aceasta nu va fi depășită.

Problema nevalorificării resurselor bugetare este abordată în Raportul de evaluare a performanței cheltuielilor publice și a responsabilității financiare (CPRF) (2022), realizat de către Banca Mondială, reprezentând un indicator important pentru credibilitatea bugetului (Total cheltuieli real efectuate în comparație cu bugetul aprobat inițial)¹.

Raportul menționează și un declin al următorilor indicatori ce caracterizează eficiența finanțelor publice:

- Structura cheltuielilor real efectuate în comparație cu bugetul aprobat inițial (variații în structură).
- Total cheltuieli real efectuate în comparație cu bugetul aprobat inițial.

Reducerea arbitrară a cheltuielilor publice, fără a avea la bază un suport analitic sau fără a crește eficiența procesului de planificare, gestionare și valorificare, nu va avea efectul scontat.

Obiectivul Ministerului Finanțelor în domeniul managementul finanțelor publice îl reprezintă valorificarea în deplină măsură (în mod ideal 100%) a resurselor bugetare planificate, structura cărora asigură impactul maxim asupra creșterii bunăstării cetățenilor.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic relevant este constituit din următoarele acte normative:

1. Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014;
2. Hotărârea Guvernului nr.1026/2010 privind organizarea activității de inspecție financiară;
3. Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 209/2015.

Cu referire la documentele de politici relevante, menționăm:

1. Programul de activitate al Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană”, Capitol V/Finanțe, alin.10;
2. Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.90/2023, pct.7.17;

¹ https://mf.gov.md/sites/default/files/Moldova%20National%20PEFA%20assessment%20report_rom.pdf

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Drept obiective se propun următoarele:

- diminuarea resurselor bugetare nevalorificate (diferența dintre cheltuieli planificate/executate) cu 30% în fiecare an;
- structura cheltuielilor real efectuate în comparație cu bugetul aprobat inițial (diminuarea cu 20% a variații în structură)
- implementarea (supravegherea) executării cheltuielilor bugetare în baza de Programe/performanță;
- reorganizarea Inspecției financiare prin atribuirea competenței de supraveghere bugetară a proceselor de planificare, gestionare și executare a bugetului public național și coordonarea proceselor de raționalizare a cheltuielilor, începând cu anul 2023;

Obiectivele descrise supra au drept scop asigurarea unei contribuții sporite a finanțelor publice asupra creșterii economice și bunăstarea cetățenilor prin creșterea eficienței planificării și alocării resurselor bugetare.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

În cazul lipsei intervenției, vom fi în prezența în continuare a unui indicator mare a nevalorificării resurselor bugetare și alocării ineficiente. La fel, lipsa unor analize a programelor de cheltuieli sectoriale va reprezenta o piedică în elaborarea și promovarea unor reforme ce au drept scop creșterea eficienței finanțelor publice.

Totodată, lipsa capacităților de valorificare, inclusiv prin prisma identificării sectoarelor, finanțarea cărora va aduce contribuție maximă asupra indicatorilor de bunăstare a societății, se va transpune negativ asupra potențialul de atragere a fondurilor și asistenței externe.

Alocarea resurselor și capacităților care sunt tot mai limitate către activitățile de control ce sunt axate pe monitorizarea ex-post și mai puțin pe analize și eficiența politicilor în alocarea resurselor nu asigură atingerea obiectivelor scontate.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Activitatea Inspecției Financiare, la moment, este axată pe controlul financiar privind conformitatea operațiunilor și tranzacțiilor ce vizează bugetul public național și patrimoniul public, realizat în conformitate cu Programele de activitate anuale. Programele sunt elaborate în bază de riscuri, ținând cont de sarcinile și solicitările parvenite de la autorități publice sau petiționari.

Pe parcursul ultimelor 4 ani Inspecția Financiară a efectuat între 795 și 1247 de inspectări financiare anuale, urmare cărora au fost încasate și restituite la buget, mijloace financiare în mărime de la 48,4 mil. lei până la 81,3 mil. lei anual. Numărul mai mic al inspectărilor financiare din anul 2020 se datorează instituirii moratoriului la controalele de stat.

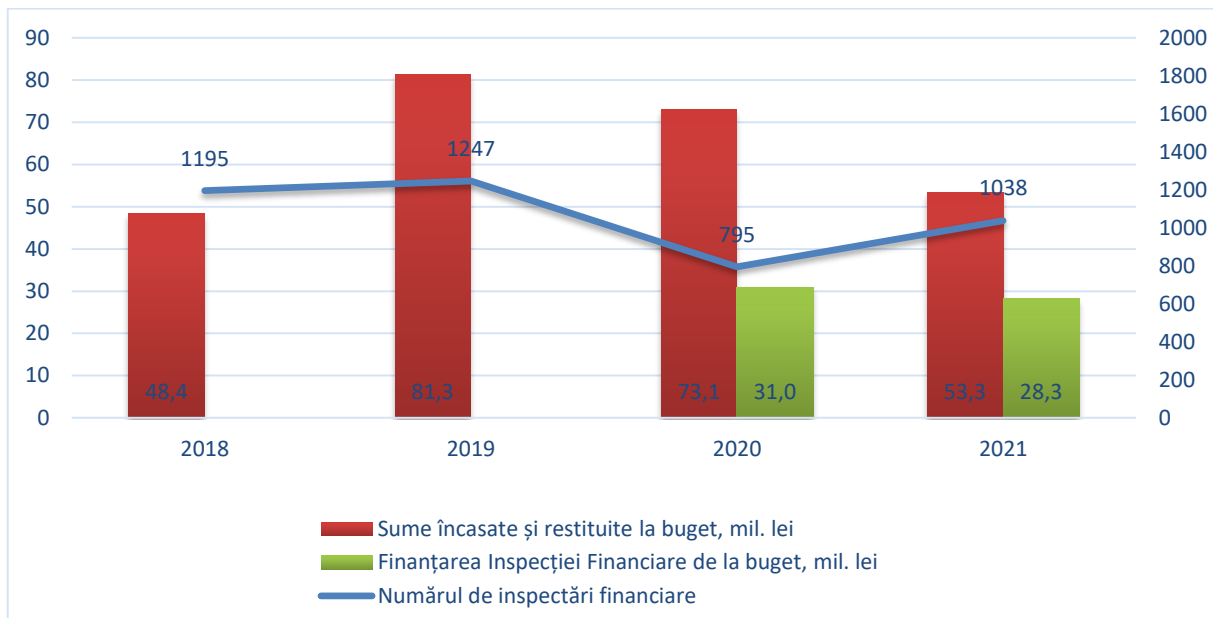

Figura 2. Sumele încasate și restituite la buget urmare inspecțiilor financiare

Astfel, actualmente Inspecția financiară, cu un număr de 135 de unități, și o finanțare medie anuală de la buget în mărime de 30 mil. lei, își realizează misiunea de efectuare a controalelor ex-post în vederea identificării activităților și proceselor în care mijloacele financiare bugetare au fost utilizate în mod ilegal și neconform.

Fără a diminua importanța controlului de conformitate realizat în prezent de Inspecția Financiară asupra asigurării unui management eficient al finanțelor publice, presiunea tot mai mare pe resursele bugetare limitate urmare necesităților de cheltuieli în creștere ca efect al războiului din regiune și criza energetică, reprezintă o premisă pentru alocarea unor capacități suplimentare către procesele de planificare și gestiune eficientă a finanțelor publice.

În acest sens, pentru a impulsiona dezvoltarea conceptului de responsabilizare financiară conform standardelor internaționale, proiectul are drept scop reorganizarea Inspecției Financiare în Inspectoratul Financiar de Stat (IF), cu delimitarea clară a atribuțiilor, pentru a nu se dubla cu sistemul de CFPI și funcțiilor Auditului Extern.

Suplimentar funcțiilor de inspecție financiară, odată cu reorganizarea Inspecției Financiare, se propune introducerea unor funcții noi, care au ca scop eficientizarea procesului de planificare și execuție bugetară precum și promovarea Inspecției Financiare ca fiind un organ promotor al utilizării raționale al resurselor naționale și externe.

Astfel, conform proiectului de reorganizare Inspecția Financiară va efectua următoarele activități:

- Supraveghere bugetară;
- Inspectare financiară;
- Coordonare antifraudă;
- Controlor național al fondurilor europene.

Supravegherea bugetară reprezintă un complex de activități de analiză, cercetare, explicare, observare, statistică și prognoză, cu scopul de a obține informații utile pentru creșterea eficienței și performanței finanțelor publice pe dimensiunea de planificare, gestionare și executare a bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și bugetelor locale. În partea ce ține de bugetele locale supravegherea bugetară se limitează la cheltuielile a căror finanțare se realizează de la bugetul de stat.

Inspectare financiară reprezintă acțiune de control, în baza principiilor transparenței și legalității, care constată dacă activitatea economico-financiară, operațiunile și tranzacțiile sunt efectuate în conformitate cu actele normative.

Scopul proiectului prin care să transferă o parte din capacități de la activitățile de control ex-post către eficiența bugetară vină să abordeze și să soluționeze carențele sau activitățile care au cel mai slab scor determinate în Raportul de evaluare a performanței cheltuielilor publice și a responsabilității financiare (CPRF) (2022), realizat de către Banca Mondială, și anume:

Credibilitatea bugetară:

- *structura cheltuielilor real efectuate în comparație cu bugetul inițial aprobat conform clasificății economice (D)*. Variația în structura cheltuielilor conform clasificății economice a fost mai mare de 15% în doi din ultimii trei ani;
- *selectarea proiectelor de investiții (D)*. Procedura stabilită pentru selectarea proiectelor nu a fost urmată. Proiectele de investiții au fost incluse în bugetul de stat pe baza discuțiilor dintre MF și ministerele de resort;
- *monitorizarea proiectelor de investiții (D)*. Nu a fost efectuată o monitorizare sistematică a costurilor totale și a progresului fizic al proiectelor de investiții publice în ultimul an fiscal încheiat;
- *impactul fiscal al propunerilor de politici (D)*. Guvernul nu întocmește estimări ale impactului fiscal al tuturor modificărilor propuse în politica de venituri și cheltuieli. Informația este fragmentată și nu este completă;
- *Monitorizarea achizițiilor (D)*.

O asemenea abordare, prin împuternicirea unei autorități din subordinea Ministerului Finanțelor cu atribuții de supraveghere și analize în domeniul finanțelor publice în scop de creșterea a eficienței utilizării banilor publici, se regăsește în diverse practici internaționale. Astfel, spre exemplu misiunea Inspectoratului de Finanțe din Luxembourg constă în:

- emiterea de evaluări privind proiectele și planurile a căror execuție este de natură să afecteze finanțele statului și investigarea oricărei chestiuni/proponeri înaintate de Consiliul Miniștri sau un membru al guvernului;
- face sugestii în vederea stabilirii schemelor de programare a investițiilor de stat care să fie validate de Consiliul de Miniștri și să supravegheze implementarea schemelor adoptate;
- face orice sugestie care ar putea avea ca rezultat economii sau îmbunătățirea organizării serviciilor administrației publice pentru a asigura funcționarea eficientă a serviciilor publice.

La partea ce ține de funcția de coordonare antifraudă se instituie o unitate (AFCOS) în conformitate cu articolul 12a din Regulamentul 883/2013 pentru a facilita cooperarea și schimbul de informații efective, inclusiv informații de natură operațională, cu OLAF.

De obicei, statele membre UE sunt autonome în a decide unde să plaseze cel mai bine AFCOS în cadrul structurii lor administrative naționale. Plasarea AFCOS ar trebui să asigure vizibilitatea și importanța acestuia în raport cu alte autorități relevante în domeniul protecției intereselor financiare ale UE. De cele mai multe ori, funcția AFCOS este instituită în cadrul Ministerului Finanțelor sau ale unei instituții din subordine.

La capitolul privind funcția de controlor național al fondurilor UE, conform Regulamentului (UE) 2021/1059 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 și art.12.5, 27 și 30 ale Financing Agreement for the Interreg programme (Interreg VI-A) NEXT Romania-Republic of Moldova, Controlorul național va sprijini autoritatea de management în sarcinile sale de control pe teritoriul Republicii Moldova.

Controlorul național se asigură că verificările de management sunt efectuate în conformitate cu articolul 46 alineatele (3)-(9) din Regulamentul (UE) 2021/1059.

Autoritatea națională de control este reglementată prin Hotărârea Guvernului 576/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională finanțate de Uniunea Europeană.

Autoritatea națională și controlorul național care sprijină autoritatea de management asigură legalitatea și regularitatea cheltuielilor incluse în conturile prezentate Comisiei și iau toate măsurile necesare pentru a preveni, detecta și raporta neregulile și operațiunile frauduloase legate de program.

Autoritatea națională, controlorul național și membrul grupului de auditori cooperează cu Comisia, OLAF, Curtea de Conturi și autoritățile programului în toate aspectele legate de prevenirea, detectarea și raportarea neregulilor, inclusiv cei vizați de orice fraudă suspectată sau constatată și recuperează sumele plătite în mod necuvenit.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

O opțiune de alternativă analizată este reorganizarea Inspecției Financiare prin atribuirea funcției de audit sectorial având drept scop asigurarea funcționalității principalelor domenii ale managementului finanțelor publice și a sistemelor de control intern managerial. Totuși, funcția de audit la moment se realizează de către auditul intern implementat în autoritățile publice și auditul extern realizat de către Curtea de Conturi, iar atribuirea unei funcții de audit Inspecției financiare ar fi rezultat în dublarea sarcinilor și activităților în domeniul respectiv.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Situația actuală este determinată de un număr relativ mare de inspectări financiare ex-post și încasări la buget urmare iregularităților identificate, dar cu o eficiență redusă a procesului de planificare și valorificare a resurselor bugetare.

Creșterea eficienței resurselor bugetare, în special pe componenta de investiții publice ar avea un impact pozitiv mai amplu asupra creșterii economice, și respective bunăstării țării. În cazul lipsei intervenției prin creșterea capacităților de planificare și gestionare a resurselor bugetare în continuare ne vom confrunta cu următoarele curențe:

- în procesul de planificare: Programele de cheltuieli ce sunt finanțate de la Bugetul de stat nu urmează aceleași proceduri bugetare sau același proces de evaluare și selecție.
- în etapa de alocare a resurselor bugetare: Stabilirea inexactă a costurilor Programelor de cheltuieli determină subfinanțări ale altor domenii, precum și afectează credibilitatea bugetului și a cadrului bugetar pe termen mediu (CBTM).
- Implementarea și monitorizarea. Lipsa capacităților nedeterminate la etapa de planificare tergiversează procesele de implementare a Programelor de cheltuieli. La fel, nu există evaluări de impact prind Programele de cheltuieli, prin prisma indicatorilor de performanță stabiliți inițial.

Pe componenta managementul investițiilor publice, în Raportul de evaluare a performanței cheltuielilor publice și a responsabilității financiare (CPRF) (2022), realizat de către Banca Mondială, sunt evidențiate o serie de curențe, lipsa de proceduri și capacități pentru:

- analiza economică a proiectelor de investiții;
- selectarea proiectelor de investiții;

- calcularea costurilor proiectelor de investiții;
- monitorizarea proiectelor de investiții.

Managementul investițiilor publice trebuie consolidat, iar documentația bugetară trebuie să ia în calcul mai bine costul ciclului de viață al proiectelor de investiții publice. Investițiile trebuie, de asemenea, să facă obiectul unei analize economice riguroase pentru a genera cea mai bună rentabilitate. Planificarea și executarea investițiilor publice este slabă.

Cele menționate supra determină existența în fiecare an bugetar a surselor bugetare nevalorificate, care afectează negativ eficiența finanțelor publice și, respectiv, contribuția acestora la creșterea economică.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

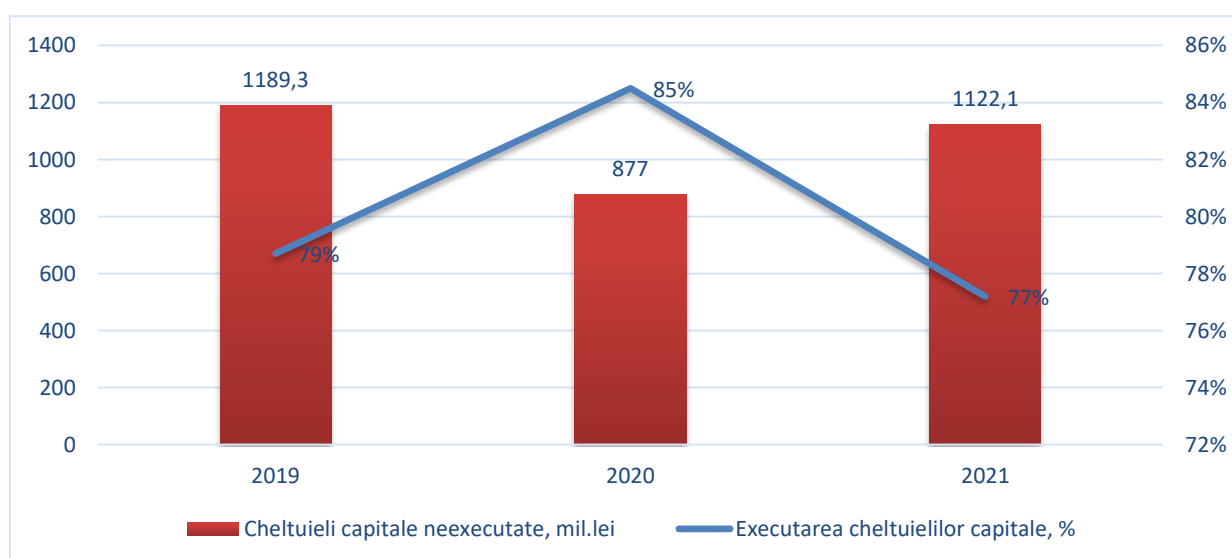
Multiple studii efectuate de către experții internaționali² indică faptul că multiplicatorii cheltuielilor guvernamentale asupra creșterii economice tind să fie mai mari decât multiplicatorii de impozite și taxe, iar acest lucru este valabil mai ales pentru multiplicatorii de investiții publice.

Multiplicatorul fiscal poate fi mai mare pentru investițiile publice deoarece pe lângă efectul său asupra cererea agregată, investițiile publice au potențialul de a extinde capacitatea productivă a

economia, atât direct, cât și indirect, prin stimularea investițiilor private. Astfel, investițiile publice sporite cresc producția, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, stimulează investițiile private și reduce șomajul. Mărimea multiplicatorii investițiilor publice variază de la 0,4 (pe termen scurt) la 1,4 (pe termen mediu) și sunt mai mari decât multiplicatorii altor tipuri de măsuri economice.

În acest sens creșterea capacităților și eforturilor de valorificare a cheltuielilor publice, în special cele capitale ar avea un impact pozitiv asupra creșterii economice. O creștere cu 1 leu a implementării investițiilor publice ar determina o creștere a economie cu 0,4 lei pe termen scurt și 1,4 lei pe termen lung. Desigur că mărimea creșterii depinde de calitatea modul în care sunt prioritizate investițiilor și calitatea executării acestora.

Într-o altă lucrare, Eden și Kraay (2014) estimează efectul investițiilor publice asupra investițiilor private într-un eșantion de 39 de țări cu venituri mici. Conform analizei un dolar de investiții guvernamentale crește investițiile private cu aproximativ doi dolari, iar producția (PIB) cu 1,5 dolari.

² Raphael Espinoza, Juliana Gamboa-Arbelaez, and Mouhamadou Sy., IMF Working Paper Fiscal Affairs Department. The Fiscal Multiplier of Public Investment: The Role of Corporate Balance Sheet.

Figura 3. Gradul de executare a cheltuielilor capitale din bugetul de stat. Executat/Precizat.

Din Figura 3 se constată o problemă permanentă și anume un grad redus de valorificare a cheltuielilor capitale, care în anul 2021 a atins nivelul de 77%, nefiind valorificate 1 122 mil.lei. În anul 2020, s-a înregistrat un indicator mai bun, dar acesta se datorează reducerii semnificative a cheltuielilor prin rectificarea bugetară.

Astfel, aplicând multiplicatorii menționați supra creșterea gradului de valorificare a cheltuielilor publice capitale prin reducerea cheltuielilor nevalorificate cu 30% anual, urmează să aibă o contribuție pozitivă la majorarea Produsului Intern Brut pe termen scurt în mărime de 337 mil.lei, și pe termen lung de 1 571 mil.lei. Acest efect va fi unul major în cazul în care valorificarea mai bună a cheltuielilor capitale se va realiza pe parcursul mai multor ani. De asemenea, aceasta ar stimula investițiile private în mărime de 505 mil.lei.

La fel, reorganizarea Inspecției Financiare va avea un impact direct și imediat la bugetul de stat determinat de reducerea numărului de unități de la 135 la 110.

La moment cheltuielile de personal constituie 25.5 mil. lei, iar reorganizarea Inspecției financiare ar determina o economie anuală de 4,7 mil.lei. Cheltuielile de disponibilizare vor fi minimizate prin oferirea posibilității transferării personalului în alte autorități publice, având în vedere existența funcțiilor vacante.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Reorganizarea Inspecției

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Reorganizarea Inspecției Financiare prin atribuirea funcției de audit sectorial nu ar avea un impact imediat, acesta se va materializa pe termen lung prin fortificarea auditului și calitatea proceselor în cadrul autorităților publice.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu vizează întreprinderile mici și mijlocii.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Având în vedere argumentele expuse supra, inclusiv beneficiile asupra creșterii economice și bunăstării cetățenilor care vor fi obținute urmare creșterii gradului de eficiență a finanțelor publice, considerăm că opțiunea propusă este cea mai recomandabilă și proiectul urmează a fi susținut și adoptat.

5. Implementarea și monitorizarea	
a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare	
Pentru implementarea opțiunii recomandate este necesară aprobarea unui nou Regulament privind organizarea și funcționarea Inspecției Financiare, precum și reorganizarea acesteia conform noilor competențe.	
b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea	
Monitorizarea măsurii propuse se va realiza în baza următorilor indicatori:	
<ul style="list-style-type: none"> - mărimea resurselor bugetare nevalorificate (diferența dintre cheltuieli planificate/executate); - mărimea resurselor bugetare nevalorificate cheltuieli capitale (diferența dintre cheltuieli planificate/executate); - structura cheltuielilor real efectuate în comparație cu bugetul aprobat inițial (variații în structură) - implementarea (supravegherea) executării cheltuielilor bugetare în baza de Programe/performanță; 	
c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea	
Impactul modificărilor urmează a fi resimțite pe o perioadă lungă de timp, iar evaluarea acesteia urmează să fie efectuată în fiecare perioadă bugetară în baza indicatorilor de monitorizare.	
6. Consultarea	
a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cancelaria de Stat; 2. Curtea de Conturi; 3. Centrul Național Anticorupție; 4. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; 5. Inspecția Financiară. 	
b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților	
c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)	
Anexă	
Tabel pentru identificarea impacturilor	
Categoriile de impact	Punctaj atribuit

	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0	0	
povara administrativă	0	0	
fluxurile comerciale și investiționale	+1	0	
competitivitatea afacerilor	+1	0	
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0	0	
concurența pe piață	0	0	
activitatea de inovare și cercetare	0	0	
veniturile și cheltuielile publice	+2	+1	
cadrul instituțional al autorităților publice	+1	+3	
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+1	0	
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+2	0	
situația social-economică în anumite regiuni	+3	0	
situația macroeconomică	+2	0	
alte aspecte economice	1	0	
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	+1	0	
nivelul de salarizare	0	0	
condițiile și organizarea muncii	+1	0	
sănătatea și securitatea muncii	0	0	
formarea profesională	0	+1	
inegalitatea și distribuția veniturilor	+1	0	
nivelul veniturilor populației	+1	0	
nivelul sărăciei	+1	0	
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	+1	+1	
diversitatea culturală și lingvistică	0	0	
partidele politice și organizațiile civice	0	0	
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	0	
modul sănătos de viață al populației	0	0	
nivelul criminalității și securității publice	0	0	
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	+1	0	
accesul și calitatea serviciilor educaționale	+1	0	
accesul și calitatea serviciilor medicale	+1	0	
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	+1	+2	
nivelul și calitatea educației populației	+1	0	
conservarea patrimoniului cultural	0	0	
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0	
accesul și participarea populației în activități sportive	0	0	
discriminarea	0	0	
alte aspecte sociale	0	0	
De mediu			

clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	0	
calitatea aerului	0	0	
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0	
biodiversitatea	0	0	
flora	0	0	
fauna	0	0	
peisajele naturale	0	0	
starea și resursele solului	0	0	
producerea și reciclarea deșeurilor	0	0	
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	0	
consumul și producția durabilă	+1	0	
intensitatea energetică	+1	0	
eficiența și performanța energetică	+1	0	
bunăstarea animalelor	0	0	
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0	
utilizarea terenurilor	0	0	
alte aspecte de mediu	0	0	
<i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i>			
Anexe			
Proiectul preliminar de act normativ Nota informativă			

Ministru

Veronica SIREȚEANU

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

29.08.2023 nr. 10-03/119/1274

La nr. _____

Referitor la înregistrarea de către Cancelaria de Stat a
proiectului Hotărârii Guvernului

Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md

În conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, Ministerul Finanțelor solicită respectuos includerea proiectului *Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat* în următoarea Ședință a Secretarilor Generali.

CERERE

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Finanțelor
3.	Justificarea depunerii cererii (<i>indicația corespunzătoare sau remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului</i>)	1. <u>Planul de acțiuni al Guvernului 2021-2022 – pct. 13.11. Determinarea rolului și atribuțiilor Inspecției Financiare pentru a spori eficiența acesteia</u> 2. <u>Memorandumul cu privire la politicile economice și financiare, FMI, 15 decembrie 2022 – pct.9, Instituționalizarea rapoartelor de analiză a cheltuielilor</u> 3. <u>Raportul analitic al UE privind aplicația Republicii Moldova pentru calitatea de membru al UE – constatare privind riscul de subminare a funcției auditului intern de către Inspecția Financiară, ambele realizând funcții similare</u>
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Cancelaria de Stat Curtea de Conturi

		Centrul Național Anticorupție Ministerul Justiției Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Apărării Ministerul Sănătății Ministerul Mediului Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Culturii Ministerul Muncii și Protecției Sociale Biroul Național de Statistică
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	5 zile
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Vladimir Arachelov, Secretar de Stat al Ministerului Finanțelor Tel: 0 (22) 26 26 40 vladimir.arachelov@mf.gov.md
7.	Anexe (<i>proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota informativă cu documentele de însoțire</i>)	1. Nota informativă 2. Analiza impactului
8.	Data și ora depunerii cererii	29 august 2023, ora 13:00
9.	Semnătura	

Ministru

Veronica SIREȚEANU